

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
Additional SFI Division (Women's) B.Com.
Internal Test- September- 2017

T.Y.B.Com. - Sem V – Gujarati Medium

Foundation Course in English: Language through Literature

Date : 16/09/2017

Time : 08:00 to 10:00

Instructions : Figures to the right indicate full marks.

Indicate your options clearly.

Roll No.

Total Marks: 50

1. Answer in brief: (*any five*) (10)

- a. Which are the two examples that Shaw uses to indicate that the system we use has passed beyond our knowledge and control?
- b. When did Jimmy stop robbing safes?
- c. State in a sentence what the rule of the road means.
- d. Which stage in a man's life is referred to as 'second childishness'?
- e. How did the knight and the lady spend their time?
- f. What do the 'sun' and 'candle-light' stand for in the poem?
- g. Who was Annabel Adams?

2.a. Discuss how liberty is not a personal affair but an accommodation of interests as discussed by A.G. Gardiner. (13)

OR

b. Comment on William Shakespeare's description of each age. (13)

3. Draft a questionnaire on any one of the following : (13)

- a. Economic condition of rickshaw drivers of Surat
- b. NSS and its role in learners' personality development

4. a. Write a paragraph on any one of the following: (07)

- i. My college life
- ii. Online Banking

4.b. Rewrite the following sentences as directed: (*any seven*) (07)

- i. Alka was late for college.[Change into a yes/no question]
- ii. I cannot help you. [Change into an affirmative sentence]
- iii. We have not had enough rain this year. [Change into an interrogative sentence]
- iv. The moon can be seen through the clouds.[Change into a negative sentence]
- v. It is not dark. [Add a question tag]
- vi. You will reach in time to get the morning train.[Change into an imperative sentence]
- vii. The squirrels hid the nuts at their usual place.[Change into a Wh-question]
- viii. The house looks beautiful.[Change into an exclamatory sentence]

===== Best of Luck =====

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
Additional SFI Division (Women's) B.Com.
Internal Test- September- 2017

બી.કોમ. સેમેસ્ટર-૫

વિષય : વેપારી કાયદો

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

તા. ૧૩/૦૮/૨૦૧૭

બેઠક નં.....

ગુણ : ૫૦

૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧૦)

૧. કરારનો અર્થ આપી તેના આવશ્યક તત્વો જણાવો.
૨. સંમતિ એટલે શું ? કયા સંજોગોમાં સંમતિ મુક્ત સંમતિ ગણાતી નથી ?
૩. પૂર્વાપેક્ષિત કરારભંગ એટલે શું ?
૪. કરારભંગ અંગે નુકશાન વળતરના નિયમો લખો.
૫. કબજાગીરોની વ્યાખ્યા આપો.
૬. આસામી આડતીયાનો અર્થ સમજાવી વ્યાખ્યા આપો.

૨. (અ) દરખાસ્તની વ્યાખ્યા આપી, તેના આવશ્યક તત્વો જણાવો.

(૦૭)

(બ) " અવેજની વ્યાખ્યા આપી – અવેજના આવશ્યક તત્વો જણાવો.

(૦૬)

અથવા

૨. (અ) પક્ષકારની સમર્થતા એટલે શું ? સગીર અંગે ભારતીય કરારધારાની જોગવાઈઓ જણાવો.

(૦૭)

(બ) કયા ઉદ્દેશો કાયદા વિરુદ્ધના છે જાહેર નીતિ વિરુદ્ધની સમજૂતીઓની ચર્ચા કરો.

(૦૬)

૩. (અ) ટેન્ડર એટલે શું ? કાયદેસર ટેન્ડરના આવશ્યક તત્વો જણાવો.

(૦૭)

(બ) ટૂંકનોંધ લખો. નોવેશિયો

(૦૬)

અથવા

૩. (અ) ટૂંકનોંધ લખો – લેણદાર , મુખ્ય દેવાદાર અને સહ જામીનોની પરત્વેના જામીનનાં હકકોની ચર્ચા કરો. (૦૭)

(બ) નીક્ષેપની વ્યાખ્યા આપી નીક્ષેપ કરતાના અધિકારો અને ફરજો જણાવો.

(૦૬)

અથવા

૪. (અ) એજન્સીની વ્યાખ્યા આપી એજન્સીની રચનાની જુદી જુદી રીતો સમજાવો.

(૦૭)

(બ) એજન્સીની વ્યાખ્યા આપી એજન્ટના હકકો અને ફરજોની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો.

(૦૭)

અથવા

૪. (અ) તફાવત લખો : જીલ્લા ફોરમ અને રાષ્ટ્રીય કમિશન

(૦૭)

(બ) ટૂંકનોંધ લખો – ગ્રાહક અને ગ્રાહકના અધિકારો

(૦૭)

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
Additional SFI Division (Women's) B.Com.
Internal Test- September- 2017

બી.કોમ. સેમેસ્ટર-૫
વિષય : વેપારી કાયદો

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

તા. ૨૬/૦૯/૨૦૧૭

બેઠક નં.....

ગુણ : ૫૦

૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો. ૧૦
૧. મેન્ટન્સ અને ચેમ્પટી એટલે શું ?
 ૨. કરાર કરવાને અસર્થ વ્યક્તિઓ કઈ છે ?
 ૩. સામાન્ય લીયનનો અધિકાર કોને મળેલ છે.
 ૪. આસામી આડતીયાનો અર્થ સમજાવો.
 ૫. ગ્રાહક સુરક્ષા ધારા હેઠળ ગ્રાહક ફરિયાદ કયાં દાખલ કરી શકે છે ?
૨. (અ) પક્ષકારની સમર્થતા એટલે શું ? સગીર અંગે ભારતીય કરારધારાની જોગવાઈઓ જણાવો. ૦૭
- (બ) " અવેજની વ્યાખ્યા આપી – અવેજ તેના આવશ્યક તત્વો જણાવો. ૦૬

અથવા

૨. (અ) સગીરની વ્યાખ્યા આપી સ્વીકારના આવશ્યક તત્વો જણાવો. ૦૭
- (બ) નુકશાન વળતરના નિયમો જણાવો. ૦૬
૩. (અ) બળજબરીની વ્યાખ્યા આપી બળજબરી અને અયોગ્ય લાગવગ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. ૦૬
- (બ) કયા ઉદ્દેશો ફાયદા વિરુદ્ધના છે.? જાહેર નીતિ વિરુદ્ધની સમજૂતીઓની ચર્ચા કરો. ૦૭

અથવા

૩. (અ) કરાર પાલન અંગે સમય અને સ્થળને લગતી ભારતીય કરારધારા ની જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો. ૦૬
- (બ) પરસ્પર સમજૂતી કયા સંજોગોમાં કરારની જવાબદારીમાંથી મુક્તિ મળે છે. ૦૭

અથવા

૪. (અ) કયા સંજોગોમાં અભીકર્તા અંગત રીતે જવાબદાર થાય છે ? ૦૬
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો. (૧) જીલ્લા ફોરમ (૨) ગ્રાહક અને તેના અધિકારો ચર્ચા ૦૭

અથવા

૪. (અ) એજન્સીની વ્યાખ્યા આપી એજન્સીનો અંત કેવી રીતે થાય છે ? ૦૬
- (બ) બેઈલમેન્ટ (નિક્ષેપ) ની વ્યાખ્યા આપી બેઈલોરની ફરજો અને અધિકારોની ચર્ચા કરો. ૦૭

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
Additional SFI Division (Women's) B.Com.
Internal Test- September- 2017

બી.કોમ. સેમેસ્ટર-૫

વિષય : ભારતીય બેંકિંગ અને ચલણ

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

તા. ૧૯/૦૯/૨૦૧૭

સૂચના : (૧) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુ આપેલ અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧૦)

(૧) અનુસૂચિત બેન્ક એટલે શું ?

(૨) બેંક રાષ્ટ્રીયકરણના મુખ્ય ઉદ્દેશો કયા છે ?

(૩) તફાવતી વ્યાજના દરની યોજના સમજાવો.

(૪) થાપણવીમા યોજના એટલે શું ?

(૫) મ્યુચ્યુઅલ ફંડના પ્રકારો દર્શાવો.

૨. ભારતમાં બેંકોના રાષ્ટ્રીયકરણ પછી ઉદ્ભવેલા પ્રશ્નોની ચર્ચા કરો.

(૧૩)

અથવા

૨. બેંકોના ખાનગીકરણ અંગે રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની માર્ગદર્શિકાઓ વર્ણવો.

(૧૩)

૩. બેંકિંગ ઉદ્યોગમાં આધુનિકીકરણ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

(૧૩)

અથવા

૩. નિકાસ આયાત બેંકના કાર્યો સમજાવો.

(૧૩)

૪. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

(૧૪)

(૧) સ્ટેટ બેંકનાં કાર્યો

(૨) કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડ યોજના

(૩) અગ્રેસર બેન્ક

(૪) નાબાર્ડ (NABARD)

(૫) (I.F.C.I.) આઈ.એફ.સી.આઈ.

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
Additional SFI Division (Women's) B.Com.
Internal Test- September- 2017

બી.કોમ. સેમેસ્ટર-૫

વિષય : ઉચ્ચતર નામાપધ્ધતિ – ૬

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

બેઠક નં.....

તા. ૧૫/૦૮/૨૦૧૭

ગુણ : ૫૦

સૂચના : જરૂરી ગણતરીઓ તમારા જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવવી.

૧. (અ) ચાલુ ગુણોત્તર ૨.૮ : ૧

પ્રવાહી ગુણોત્તર ૧.૫ : ૧

કાર્યશીલ મૂડી રૂ. ૩,૨૪,૦૦૦

ચાલુ જવાબદારીમાં બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ નથી. પ્રવાહી દેવાં અને પ્રવાહી મિલકતો શોધો.

(બ) મહાવીર કંપનીનો સંચાલન ગુણોત્તર ૮૦%, સંચાલન ખર્ચ રૂ. ૧,૫૦,૦૦૦ અને વેચેલ માલની પડતર ૭૦% (૦૨)
હોય તો કંપનીના કાચા નફાની ગણતરી કરો.

(ક) વેચાણ પર કમિશન (રોકડ વેચાણના ૨% અને ઉધાર વેચાણના ૩%) ખરેખર વેચાણ પછીના મહિને (૦૨)
ચુકવવામાં આવે છે, ઉધાર વેચાણ રોકડ વેચાણ કરતાં ૪ ગણું છે.

જો ફેબ્રુઆરી માસનું ચુકવેલ કમિશન રૂ. ૨૨,૪૦૦ હોય તો જાન્યુઆરી માસનું વેચાણ શોધો.

(ડ) નાણાકીય પત્રકોના વિશ્લેષણની ચાર પધ્ધતિઓ જણાવો. (૦૨)

(ઈ) જવાબદારીલક્ષી હિસાબી પધ્ધતિના જવાબદારીના ચાર કેન્દ્રો જણાવો. (૦૨)

૨. રોયલ કોર્પોરેશન ૧૦૦% ની કાર્યક્ષમતાએ ચોકકસ વસ્તુના ૧૬,૦૦૦ એકમો ઉત્પન્ન કરે છે. હિસાબના ચોપડામાંથી નીચેની માહિતી મેળવવામાં આવી છે. (૧૪)

ઉત્પાદન શક્તિ	૭૦ %	૮૦ %
ખર્ચાઓ :	(રૂ.)	(રૂ.)
મરામત જાળવણી	૨,૦૦,૦૦૦	૨,૪૦,૦૦૦
પાવર	૭,૨૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦
ઉત્પાદન શાખાના મજૂરી	૨,૮૦,૦૦૦	૩,૬૦,૦૦૦
વપરાશી સ્ટોર્સ	૫,૬૦,૦૦૦	૭,૨૦,૦૦૦
પગાર	૪,૦૦,૦૦૦	૪,૦૦,૦૦૦
તપાસ	૮૦,૦૦૦	૯૬,૦૦૦
ઘસારો	૫,૬૦,૦૦૦	૫,૬૦,૦૦૦

ઉત્પાદનનો દર પ્રત્યેક કલાકે ૨૦ એકમો છે. પ્રત્યક્ષ માલ સામગ્રીની પડતર એકમદીઠ રૂ. ૧૦ છે.

અને પ્રત્યક્ષ મજૂરી પ્રત્યેક કલાકે રૂ. ૪૦ છે.

પરીવર્તનશીલ અંદાજપત્ર હેઠળ ફક્ત ૧૦૦% , ૮૦ % અને ૬૦% ની કાર્યક્ષમતાએ ઉત્પાદન પડતરની ગણતરી કરો.

અથવા

૨. સાગર લિ.ની નીચેની વિગતો પરથી તા.૩૧મી ડિસેમ્બરના રોજ પૂરા થતા ત્રણ માસનું રોકડ (૧૪) અંદાજપત્ર તૈયાર કરો. તા. ૧લી ઓક્ટો.ના રોજ રોકડ સિલક રૂ.૫૦,૦૦૦ છે જે લઘુત્તમ રોકડ સિલક તરીકે રહેશે.

માસ	કુલ વેચાણ (રૂ.)	કુલ ખરીદી (રૂ.)	મજૂરી (રૂ.)	વહીવટી શિરોપરી ખર્ચ (રૂ.)	વેચાણ શિરોપરી ખર્ચ (રૂ.)
જુલાઈ	૩,૦૦,૦૦૦	૧,૪૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	૧૦,૦૦૦	૨૫,૦૦૦
ઓગષ્ટ	૩,૨૦,૦૦૦	૧,૫૦,૦૦૦	૨૫,૦૦૦	૮,૦૦૦	૨૮,૦૦૦
સપ્ટેમ્બર	૩,૪૦,૦૦૦	૧,૮૦,૦૦૦	૨૮,૦૦૦	૧૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦
ઓક્ટોબર	૩,૫૦,૦૦૦	૨,૦૦,૦૦૦	૩૨,૦૦૦	૧૪,૦૦૦	૩૨,૦૦૦
નવેમ્બર	૩,૮૦,૦૦૦	૨,૨૦,૦૦૦	૩૫,૦૦૦	૧૮,૦૦૦	૩૮,૦૦૦
ડિસેમ્બર	૪,૦૦,૦૦૦	૨,૩૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) રોકડ વેચાણ રોકડ ખરીદી ૨૦% છે.
(૨) દર મહિને ઉધાર વેચાણ પૈકી ૫% માલ પરત આવે છે.
(૩) ચોખ્ખા ઉધાર વેચાણ પૈકી ૫૦% નાણા વેચાણ પછીના મહિનામાં, ૩૦% નાણા તે પછીના મહિનામાં અને બાકીના નાણાં તે પછીના મહિનામાં વસુલાત મળે છે.
(૪) લેણદારો તરફથી એક માસની શાખ મળે છે.
(૫) મજૂરી ચૂકવણીનો સમયગાળો ૧/૨ માસ છે. જ્યારે વહીવટી અને વેચાણ શિરોપરી ખર્ચ ચૂકવવાનો સમયગાળો એક માસ છે.
(૬) ખરેખર વેચાણ થયા પછીના માસમાં ચોખ્ખા કુલ વેચાણ પર ૫% કમીશન ચૂકવવામાં આવે છે.
(૭) ઓક્ટોબર માસમાં એડવાન્સ ટેક્ષનાં રૂ.૫૦,૦૦૦ ભરવાના રહેશે.
(૮) ઓક્ટોબર માસમાં રૂ.૮,૦૦,૦૦૦નું એક યંત્ર ખરીદવામાં આવશે જેનાં ૫૦% નાણાં તરત જ ચૂકવવાના છે. અને બાકીની રકમ માર્ચમાં ચૂકવવામાં આવશે.
(૯) રોકાણ પર વ્યાજ રૂ. ૫૦,૦૦૦ નવેમ્બરમાં મળશે.
(૧૦) નવેમ્બર માસમાં રૂ.૪૦,૦૦૦ વચગાળાનું ડિવિડન્ડ ચૂકવવાનું થશે.
(૧૧) ઓક્ટોબર માસમાં રૂ.૧૦૦નો એક એવા ૩,૦૦૦, ૧૨%ના ડિબેન્ચર્સ ૧૦% વટાવે બહાર પાડવામાં આવશે.
(૧૨) જરૂરિયાતના સંજોગોમાં રૂ. ૫,૦૦૦ કે તેના ગુણાંકમાં વાર્ષિક ૧૨% વ્યાજના દરે નાણાં ઉછીના લેવામાં આવે છે. અને જરૂરિયાત પૂરી થતાં તે જ રીતે નાણાં પરત કરવામાં આવે છે. જે મહિને નાણાં ઉછીના લીધાં હોય તેના પછીના બીજે મહિને વ્યાજ ચૂકવવા પાત્ર બનશે.
૩. પરાગ લિ.નું નફો – નુકશાન દર્શાવતું પત્રક અને પાર્કું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. (૧૪)

નફો – નુકશાન દર્શાવતું પત્રક

વિગત	રૂ.	રૂ.
વેચાણ		૧૩,૫૦,૦૦૦
બાદ : વેચેલ માલની પડતર :		
શરૂઆતનો સ્ટોક	૧,૧૨,૫૦૦	
ઉમેરો : ખરીદી	<u>૮,૦૦,૦૦૦</u>	
	૧૦,૧૨,૫૦૦	
બાદ : છેવટનો સ્ટોક	<u>૧,૫૭,૫૦૦</u>	૮,૫૫,૦૦૦
કાચો નફો		૪,૯૫,૦૦૦
બાદ : વહીવટી, નાણાકીય અને વેચાણ ખર્ચ		<u>૮૦,૦૦૦</u>
કરવેરા પહેલાનો નફો		<u>૪,૦૫,૦૦૦</u>

જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
ઈકિવટી શેર મૂડી	૪,૫૦,૦૦૦	પાઘડી	૯૩,૭૫૦
૧૦%ની પ્રેફ. શેર મૂડી	૨,૨૫,૦૦૦	જમીન - મકાન	૩,૦૦,૦૦૦
સામાન્ય અનામત	૧,૦૦,૦૦૦	યંત્રો	૩,૦૦,૦૦૦
જામીનગીરી પ્રીમિયમ(ઈ.શેર)	૧૨,૫૦૦	ફર્નિચર	૧,૫૦,૦૦૦
૧૩%ના ડિબેન્ચર્સ	૨,૨૫,૦૦૦	સ્ટોક	૧,૫૭,૫૦૦
પ્રોવિડન્ટ ફંડ	૧૧,૨૫૦	દેવાદારો	૧,૨૩,૭૫૦
લેણદારો	૬૭,૫૦૦	લેણીહૂંડી	૩૩,૭૫૦
દેવીહૂંડી	૩૩,૭૫૦	રોકડ બેંક	૨૨,૫૦૦
કરવેરાની જોગવાઈ	૫૬,૨૫૦		
	-----		-----
	<u>૧૧,૮૧,૨૫૦</u>		<u>૧૧,૮૧,૨૫૦</u>

વધારાની માહિતી :

- (૧) રોકડ અને ઉધાર ખરીદીનું પ્રમાણ સરખું છે.
 - (૨) રોકડ અને ઉધાર વેચાણનું પ્રમાણ ૧:૩ છે.
 - (૩) કરવેરાનો દર ૫૦% ધારો
- ગુણોત્તર ગણો : (૧) ચાલુ ગુણોત્તર (૨) માલિકી ગુણોત્તર (૩) સ્ટોક ગુણોત્તર (૪) મૂડી ગિયરિંગ ગુણોત્તર
 (૫) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર (૬) લેણદારનો ગુણોત્તર (૩૬૦ દિવસ)
 (૭) ઈકિવટી શેર મૂડી પર વળતરનો દર

અથવા

૩. (અ) નીચેની વિગતો હર્ષદ લિ.ના નાણાકીય રેકર્ડમાંથી લેવામાં આવી છે. (૦૮)

	રૂ.
રોકડ વેચાણ (કુલ વેચાણના ૨૦%)	૭,૫૨,૦૦૦
વ્યવસ્થિત ખરીદી	૩૦,૫૫,૦૦૦
ઈકિવટી શેર મૂડી	૧૧,૭૫,૦૦૦
૧૫%ના ડિબેન્ચર	૯,૪૦,૦૦૦
ડિબેન્ચર વટાવ	૨૩,૫૦૦
ચોખ્ખો નફો (૫૦% કર પહેલાં)	૩,૭૬,૦૦૦
અનામતો	૨,૪૪,૪૦૦
દેવાદારો	૩,૯૯,૫૦૦
પ્રાથમિક ખર્ચા	૯૪,૦૦૦

ઉપરની માહિતી પરથી નીચેના ગુણોત્તરો ગણો.

- (૧) સંચાલન ગુણોત્તર (૨) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર (૩) શેર હોલ્ડરોના ભંડોળ પર વળતરનો દર
 (૪) દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના ૩૬૦ દિવસ)
- (બ) સંચાલકિય હિસાબી પદ્ધતિ અને પડતર હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત લખો. (૦૬)
૪. ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (૧૨)

 - (૧) અંદાજપત્ર દ્વારા અંકુશના હેતુઓ
 - (૨) કામગીરી અંદાજપત્રની ઉપયોગિતા
 - (૩) ગુણોત્તર વિશ્લેષણની મર્યાદા
 - (૪) રોકડ અંદાજપત્રના ફાયદા
 - (૫) સંચાલકીય હિસાબનીશના કાર્યો
 - (૬) નાણાકીય પત્રકોની મર્યાદા

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
Additional SFI Division (Women's) B.Com.
Internal Test- September- 2017

બી.કોમ. સેમેસ્ટર-૫

વિષય : એડ.એકા.એન્ડ ઓડી. – ૫

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

તા. ૧૮/૦૮/૨૦૧૭

બેઠક નં.....

ગુણ : ૫૦

૧. (૧) ઘસાતી જતી મિલકતોના ચાર ઉદાહરણ આપો. (૦૮)
(૨) સિધ્ધાંતની ભૂલ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો
(૩) મૂડી ખર્ચના ચાર લક્ષણો જણાવો
(૪) મેકકેસેન એન્ડ રોબિન્સના કેસનો ચુકાદો જણાવો.
૨. (અ) "વાઉચિંગ એ ઓડિટિંગની કરોડરજજુ છે. " સમજાવો. (૦૮)
(બ) " ઓડિટર એ ચોકીદાર કૂતરા જેવો છે. શિકારી કૂતરા જેવો નથી " – સમજાવો. (૦૭)

અથવા

૨. (અ) આંતરિક અંકુશની પધ્ધતિ એટલે શું? આદર્શ આંતરિક અંકુશ પધ્ધતિના લક્ષણો જણાવો. (૦૮)
(બ) કાર્યક્ષેત્રની દષ્ટિએ ઓડિટના પ્રકારો જણાવી તે અંગે ચર્ચા કરો. (૦૭)
૩. (અ) "નામા પધ્ધતિ એક જરૂરિયાત છે જ્યારે ઓડિટિંગ વૈભવ છે " – ચર્ચા કરો. (૦૮)
(બ) નીચેનાનું વાઉચિંગ કઈ રીતે કરશો ? (૦૮)
(૨) મુસાફરી ખર્ચા (૨) ઈન્કમટેક્સ રિફંડ (૦૭)

અથવા

૩. (અ) ચકાસણી અને મુલ્યાંકન વચ્ચે તફાવત સમજાવો. (૦૭)
(બ) નીચેનાની ચકાસણી કેવી રીતે કરશો ? (૦૮)
(૧) સંશયિત મિલકતો (૨) પ્રાથમિક ખર્ચા
૪. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે ત્રણ) (૧૨)

- (૧) ઓડિટ કામકાજના કાગળો.
(૨) ઔચિત્ય ઓડિટ
(૩) ઓડિટ નોંધપોથી
(૪) નામાપધ્ધતિ અને ઓડીટીંગ વચ્ચે તફાવત
(૫) સતત ઓડિટ

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
Additional SFI Division (Women's) B.Com.
Internal Test- September- 2017

બી.કોમ. સેમેસ્ટર-૫

વિષય : વાણિજ્ય સંચાલન – ૫

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

તા. ૧૨/૦૮/૨૦૧૭

સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

(૨) જવાબો સ્પષ્ટ અને મુદ્દાસર હોવા જરૂરી છે.

૧. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧૦)

(૧) નાણાકીય આયોજનની વ્યાખ્યા આપો.

(૨) કાર્યશીલ મૂડી એટલે શું ?

(૩) ઘંઘાની સામાજિક જવાબદારીનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.

(૪) કાર્યાલય સંચાલનની વ્યાખ્યા આપો.

(૫) ડેટા બેઝ ફાઈલીંગ એટલે શું ?

૨. (અ) સંચાલકીય નાણા કાર્યો સમજાવો.

(૦૭)

(બ) નાણાકીય આયોજનના માર્ગદર્શક સિધ્ધાંતોની ચર્ચા કરો.

(૦૬)

અથવા

૨. (અ) મૂડી માળખાને અસર કરતાં પરિબલો સમજાવો.

(૦૭)

(બ) કાર્યશીલ મૂડીના પ્રકારો વર્ણવો.

(૦૬)

૩. (અ) ઘંઘાની સામાજિક જવાબદારીની તરફેણની દલીલો સમજાવો.

(૦૭)

(બ) કાર્યાલય પત્રવ્યવહાર કરવા માટેની પધ્ધતિઓ વર્ણવો.

(૦૬)

અથવા

૩. (અ) ફાઈલીંગની વિવિધ પધ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.

(૦૭)

(બ) રેકોર્ડ સંચાલનના માર્ગદર્શક સિધ્ધાંતો જણાવો.

(૦૬)

૪. (અ) મૂડીકરણના વિવિધ સિધ્ધાંતો સમજાવો.

(૦૭)

અથવા

(અ) આદર્શ મૂડીમાળખાના લક્ષણો વર્ણવો.

(૦૭)

(બ) કેસ સ્ટડી :

(૦૭)

અનલકી લિ.નું ૩૧મી ડિસેમ્બર-૨૦૧૪ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. :

દેવાં	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
ઈકિવટી શેરમૂડી (રૂ. ૧૦૦)	૧૦,૦૦,૦૦૦	કાયમી મિલકતો	૨૦,૦૦,૦૦૦
અનામત અને વધારો	૧૦,૨૦,૦૦૦	ચાલુ મિલકતો	૧૫,૦૦,૦૦૦
ન.નુ. ખાતું	૪,૮૦,૦૦૦	અવાસ્તવિક મિલકતો	૫,૦૦,૦૦૦
૧૨%ના ડિબેન્ચર્સ	૭,૦૦,૦૦૦		
૧૦%ની જાહેર થાપણો	૩,૦૦,૦૦૦		
૧૦%ની લોન	૩,૦૦,૦૦૦		
અન્ય જવાબદારીઓ	૨,૦૦,૦૦૦		
	૪૦,૦૦,૦૦૦		૪૦,૦૦,૦૦૦

કંપનીએ વર્ષ ૨૦૧૧, ૨૦૧૨ અને ૨૦૧૩ દરમ્યાન અનુક્રમે રૂા. ૪,૦૦,૦૦૦ , રૂા. ૪,૩૦,૦૦૦ અને રૂા. ૪,૫૦,૦૦૦નો નફો કર્યો હતો, જે શેર હોલ્ડરોને વહેંચી દેવામાં આવ્યો હતો.

વર્ષ ૨૦૧૪માં કંપનીએ રૂા. ૪,૮૦,૦૦૦નો નફો કર્યો હતો, પરંતુ ડિવિડન્ડ જાહેર કર્યું ન હતું. શેર હોલ્ડરો પોતાના રોકાણ પર ૧૨% વાજબી વળતરની અપેક્ષા રાખે છે. કાયમી મિલકતોની ચોપડે કિંમત, તેની બજાર કિંમત કરતાં ૨૦% ઓછી છે.

(૧) ઉપરના કેસમાં અતિમૂડીકરણ કે અલ્પમૂડીરોકાણનો પ્રશ્ન સંડોવાયેલો છે ? શા માટે ?

(૨) ઉપરની સ્થિતિ સુધારવા તમે કયા પગલાંઓ સૂચવશો ?

%%%%%%%%%

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
Additional SFI Division (Women's) B.Com.
Internal Test- September- 2017

બી.કોમ. સેમેસ્ટર-૫

વિષય : ઈન્ડિયન ઈકોનોમી પ્લાનીંગ એન્ડ પોલીસી

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

તા. ૧૪/૦૯/૨૦૧૭

બેઠક નં.....

ગુણ : ૫૦

૧. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧૦)

- (૧) સામાજિક ન્યાય સહિતના આર્થિક વિકાસનો અર્થ સમજાવો.
- (૨) વિનિવેશીકરણ એટલે શું ?
- (૩) માનવ સંસાધન વિકાસ એટલે શું ?
- (૪) પર્યાવરણ સુરક્ષા માટે સરકારે લીધેલા ધારાકીય પગલાંઓ જણાવો.
- (૫) સમવાયી નાણાતંત્ર કોને કહેવાય ?

૨. આયોજનકાળ દરમિયાન ભારતીય અર્થતંત્રમાં થયેલા ક્ષેત્રીય પરિવર્તનો સમજાવો.

(૧૩)

અથવા

૨. ભારતીય આયોજનની નિષ્ફળતાઓની વિગતે ચર્ચા કરો.

(૧૩)

૩. આયોજનકાળ દરમિયાન ભારતમાં થયેલ ઔદ્યોગિક વિકાસની હકારાત્મક લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.

(૧૩)

અથવા

૩. ભારતીય અર્થતંત્રમાં નાના પાયાના અને ગૃહઉદ્યોગના સ્થાન અને મહત્વની ચર્ચા કરો.

(૧૩)

૪. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)

(૧૪)

- (૧) ભારતમાં માનવવિકાસના આંકના વલણો
- (૨) ભારતમાં ઔદ્યોગિક પ્રદૂષણની સમસ્યાઓ
- (૩) જુલાઈ ૧૯૯૧ની નવી ઔદ્યોગિક નીતિના મુખ્ય મુદ્દા
- (૪) ભારતના આયોજનના અનુભવના બોધપાઠ

%%%%%%%%%

Managed by Jivan Jyot Trust , Amroli
GIA – B.A. / B.Com./ M.A./M.Com.
SFI – B.B.A. / B.C.A./ B.Com.
Additional SFI Division (Women's) B.Com.
Internal Test- September- 2017

બી.કોમ. સેમેસ્ટર-૫

વિષય : આંકડાશાસ્ત્ર પેપર-૭

સમય : ૮.૦૦ થી ૧૦.૦૦

બેઠક નં.....

તા. ૧૮/૦૯/૨૦૧૭

ગુણ : ૫૦

૧. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

(૧૦)

- (૧) ૧૦ કદના નિદર્શ માટે $\bar{x} = 41$ અને $\sum (x - \bar{x})^2 = 172$ હોય તો સમષ્ટિ મધ્યકની ૯૫% વિશ્વસનીય સીમાઓ શોધો.
- (૨) F - આગણકની વ્યાખ્યા આપો.
- (૩) ૫ અને ૧૨ કદના નિદર્શોના સહસંબંધાંકો ૦.૮૭ અને ૦.૫૬ મળે છે. તો બંને સહસંબંધાંકો વચ્ચેના તફાવતનું સાર્થકતા પરીક્ષણ કરો.
- (૪) જો $n = 10$, $\sum x = 470$, $\sum x^2 = 22370$ હોય તો $H_0: \sigma^2 = 20$ નું પરીક્ષણ કરવા માટે x^2 આગણકની કિંમત શોધો.
- (૫) નિર્ણય સિદ્ધાંતના એક પ્રશ્નના અભ્યાસ દરમિયાન મહત્તમ અપેક્ષિત મૂલ્ય ૨૭૫ મળે છે. નીચેની માહિતી પરથી પ્રચલિત સંકેતો મુજબ EVPI મેળવો.

માંગ	15	16	17	18	19
મહત્તમ વળતર	300	320	340	360	380
સંભાવના	0.15	0.25	0.4	0.15	0.05

૨. (અ) એક વ્યક્તિ દિલ્હીથી સુરત મુસાફરી વિમાન દ્વારા, ટ્રેનના પ્રથમ વર્ગમાં કે કારમાં કરી શકે છે. તેને ટ્રેન કરતાં (૦૮) વિમાન દ્વારા મુસાફરી રૂા. ૨૦૦૦નો વધુ ખર્ચ થાય છે. અને ટ્રેન કરતાં કારમાં મુસાફરી કરતાં રૂા. ૧૨૦૦નો ખર્ચ વધુ થાય છે. વિમાન દ્વારા મુસાફરી કરતાં ૧૨ કલાક અને કાર દ્વારા મુસાફરી કરતાં ૬ કલાક બચે છે. તેને કાર દ્વારા મુસાફરી કરતાં ૧૦ એકમોનો, ટ્રેન દ્વારા ૫ એકમોનો અને વિમાન દ્વારા ૧ એકમનો આનંદ પ્રાપ્ત થાય છે. નાણા બચત, સમય બચત અને આનંદ પ્રાપ્તિની સંભાવના અનુક્રમે ૦.૫, ૦.૩ અને ૦.૨ છે. તો EMV અને EOL મૂલ્ય આધારિત તમારી મુસાફરી પસંદગીનો ઈષ્ટતમ નિર્ણય જણાવો.
- (બ) નીચેના વળતર કોષ્ટક પરથી શ્રેષ્ઠ ક્રિયા (૧) ગુરુ - ગુરુ (૨) ગુરુ - લઘુ (૩) લાપ્લાસ તથા (૪) હર્વિઝ (૦૬) ($\alpha = 0.6$)ના નિયમ અનુસાર શોધો.

ઘટના	ક્રિયા		
	A	B	C
E ₁	8	-4	15
E ₂	0	10	5
E ₃	-9	18	0
E ₄	3	-2	7

અથવા

૨. (અ) એક રેલ્વે સ્ટેશન પરના એક બુક સ્ટોલ એજન્ટ સમાચાર પત્રની નકલદીઠ રૂા. ૧.૨૨ પ્રમાણે ખરીદી રૂા. ૧.૫ (૧૧) ના ભાવે વેચે છે. ન વેચાયેલી નકલો પરત કરવાની હોય છે, જેના નકલ દીઠ રૂા. ૦.૫ પરત મળે છે. સમાચાર પત્રના વેચાણનું સંભાવના વિતરણ નીચે પ્રમાણે છે.

દર રોજનું વેચાણ	500	600	700
સંભાવના	0.5	0.3	0.2

- (૧) દર રોજ કેટલી નકલોનો ઓર્ડર આપવો જોઈએ ?
- (૨) જો ન વેચાયેલ નકલો પરત કરી શકાતી ન હોય અને તેનું કંઈ જ ઉપજતું ન હોય તો દર રોજના ઓર્ડર પર શી આસર થાય છે? EOL કિંમત પણ શોધો.

(બ) લઘુ - ગુરુ તક નુકશાનના નિયમ મુજબ નીચેના વળતર શ્રેણિકમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ શોધો.

(૦૩)

વિકલ્પ	ઘટના			
	E ₁	E ₂	E ₃	E ₄
A	8	0	-10	6
B	-4	12	18	-2
C	14	6	0	8

૩. (અ) નીચેની માહિતી તમાકુ બે નિદર્શોમાં રહેલ નિકોટીનનું પ્રમાણ દર્શાવે છે.

(૦૮)

નિદર્શ A	24	27	26	21	25	-
નિદર્શ B	27	30	28	31	32	36

આ માહિતી પરથી બંને નિદર્શો પ્રમાણ્ય સમષ્ટિમાંથી લેવામાં આવ્યા છે. એમ કહી શકાય ?

(બ) નીચેની માહિતી પરથી શિક્ષણ અને વિદ્યાર્થીઓની જાતિ બંને ગુણધર્મો વચ્ચેનો ગુણાત્મક સંબંધ છે કે નહિ તેનું (૦૬) પરીક્ષણ કરો.

જાતિ	શિક્ષણનું સ્તર		
	સ્કૂલ	હાઈસ્કૂલ	કોલેજ
સ્ત્રી	10	15	25
પુરુષ	25	10	15

અથવા

૩. (અ) ચાર સિક્કાઓ ૧૦૦ વખત ઉછાળતાં છાપની સંખ્યાઓ નીચે મુજબ મળે છે. પરિણામો આ મુજબ છે. (૦૫)

છાપની સંખ્યા	0	1	2	3	4
આવૃત્તિ	10	17	44	21	8

સિક્કાઓ દોષરહિત છે. એમ કહી શકાય?

(બ) સમાન વિચરણો ધરાવતી પ્રમાણ્ય સમષ્ટિમાંથી ત્રણ નિદર્શો લેવામાં આવ્યા છે. સમષ્ટિ મધ્યકો સમાન છે. (૦૬) એ પરિકલ્પનાનું ૫% સાર્થકતાની કક્ષાએ પરીક્ષણ કરો.

નિદર્શ-૧	નિદર્શ-૨	નિદર્શ-૩
8	7	12
10	5	9
7	10	13
14	9	12
11	9	14

(ક) દ્વિચલ પ્રમાણ્ય સમષ્ટિમાંથી ૧૮ કદનો લીધેલ નિદર્શ ૫%ની સાર્થકતાની કક્ષાએ સાર્થક હોય તો સહસંબંધાંકની (૦૩) ઓછામાં ઓછી કિંમત શોધો.

૪. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ વિસ્તારથી આપો. (કોઈપણ ત્રણ)

(૧૨)

(૧) નિર્ણય સિધ્ધાંત એટલે શું ? જુદી જુદી પરિસ્થિતિ હેઠળ કરવામાં આવતી નિર્ણયકરન પદ્ધતિ સમજાવો.

(૨) સમજાવો (૧) નિર્ણયવૃક્ષ (૨) વળતર કોષ્ટક

(૩) બે લઘુ નિદર્શ મધ્યકો વચ્ચેના તફાવતનું સાર્થકતા પરીક્ષણ સમજાવો.

(૪) અન્વાયોજન યોગ્યતા પરીક્ષણ સમજાવો

(૫) Z- પરિવર્તનની વ્યાખ્યા આપો અને સમષ્ટિ અને નિદર્શનો સહસંબંધાંક વચ્ચેનો તફાવતનું પરીક્ષણ

($\alpha \neq 0$) કરવા Z- પરિવર્તન કઈ રીતે ઉપયોગી છે જણાવો.